

Nr 209.

Av herr **Hellberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avsättning av medel för beredande av krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1919 åt vissa befattningshavare och f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl.

I kungl. propositionen nr 393, särskilt genom det däri intagna yttrandet från medicinalstyrelsen, ådagalägges, att riksdagens i år fattade beslut och Kungl. Maj:ts i överensstämmelse därmed den 22 sistlidne mars utfärdade kungörelse angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst medföra synnerligen menliga konsekvenser för vissa av dem bland nämnda befattningshavare, som åtnjuta pension eller därmed jämförligt understöd av statsmedel eller från någon av staten understödd pensionsanstalt.

Då dessa konsekvenser å ena sidan uppenbarligen äro förorsakade av ett riksdagens förbiseende och å andra sidan för dem som drabbats av desamma inte blott innebära en svår orättvisa, utan även under nu rådande dyrtid kunna vålla en verklig nödbelägenhet, synes det högeligen angeläget, att så vitt möjligt någon åtgärd vidtages, som kan avhjälpa eller förmildra deras verkningar.

Ett av riksdagen fattat beslut kan inte vid samma riksdag ändras, och det är därför uteslutet, att krigstidstillägg eller krigstidshjälp nu skulle kunna tillerkännas nämnda pensionärer, sedan genom förutberörda beslut och den därpå grundade kungliga kungörelsen sådana fränkants dem. Däremot bör intet hinder möta för riksdagen att till Kungl. Maj:ts förfogande ställa nödiga medel, som kunna användas i form av gratifikationer för att avhjälpa de orättvisor, som ifrågavarande beslut i tillämpningen komme att medföra. En antaglig norm för be-

räkningen av sådana gratifikationer borde kunna bestämmas så, att de skola utgå till belopp som motsvara de krigstidstillägg och den krigstidshjälp vederbörande befattningshavare skulle erhållit, därest de inte haft pension, sedan därifrån dragits det krigstidstillägg på deras pensioner, som beviljats av statsmedel. Att ytterligare, såsom från något håll ifrågasatts, reducera gratifikationerna genom att minska dem med avdrag även av själva pensionernas belopp, synes inte berättigat, då pensionerna till större eller mindre del åstadkommits genom pensionärernas eller deras avlidna mäns egna bidrag.

Mot den här föreslagna åtgärden skulle möjligen kunna invändas, att den kan befaras komma att öva en prejudicerande verkan i framtiden. Någon sådan verkan synes dock otänkbar för andra fall än med det här föreliggande jämförbara, d. v. s. då riksdagen råkat begå ett till sina följder olycksbringande förbiseende. Och i ett sådant fall, nu eller framdeles, torde alla vara ense om att rättelse bör åstadkommas, därest det på något sätt är möjligt.

På grund av det anförda tillåter jag mig i anledning av ovan nämnda kungl. proposition hemställa,

att riksdagen måtte under riksstatens 7:de huvudtitel på tilläggsstat för 1918 såsom förslagsanslag, högst, anvisa en summa av 100,000 kronor, varav efter Kungl. Maj:ts prövning i särskilda fall må utgå gratifikationer till avhjälpande eller mildrande av missförhållanden som eljes skulle kunna uppkomma vid sträng tillämpning av de utav riksdagen meddelade bestämmelserna angående krigstidstillägg och krigstidshjälp.

Stockholm den 18 maj 1918.

Mauritz Hellberg.